

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Білоус Д. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Сучасні аграрні підприємства стикаються з численними викликами, що вимагають ефективного управління матеріальними, фінансовими, інформаційними та кадровими ресурсами. Це обумовлено високою конкурентною боротьбою на ринку, зміною кліматичних умов, необхідністю дотримання екологічних стандартів та впровадження інноваційних технологій у виробництво. Важливим напрямом підвищення їх конкурентоспроможності є впровадження логістичних стратегій, спрямованих на оптимізацію витрат, прискорення поставок, покращення якості сервісу та максимальне задоволення потреб покупців. Ефективна логістична система дозволяє підприємствам уникати надмірних витрат, забезпечувати швидке реагування на зміни ринкової кон'юнктури та мінімізувати ризики, пов'язані з постачанням та зберіганням продукції.

Процес стратегічного управління логістичною діяльністю аграрного підприємства охоплює кілька ключових етапів: оцінку передумов розвитку, вибір напрямку розвитку логістичної системи, формування стратегії, її реалізацію, а також контроль і коригування логістичних рішень відповідно до змін ринкового середовища. На кожному етапі важливо враховувати особливості аграрного виробництва, серед яких сезонність, потреба у зберіганні продукції, вплив погодних умов та специфіку співпраці з постачальниками й дистриб'юторами. Раціоналізація логістики дозволяє скоротити витрати на транспортування, зменшити втрати продукції при зберіганні та реалізації, а також підвищити загальну ефективність виробничо-господарської діяльності компанії.

Науково обґрунтоване управління логістикою дозволяє створювати ефективні ланцюги постачання, забезпечувати раціональне використання ресурсів та уникати надмірних витрат. Раціоналізація логістичних процесів передбачає оптимальне планування та контроль витрат на виробництво, транспортування, зберігання та реалізацію продукції, впровадження енергоефективних технологій, мінімізацію втрат сировини та скорочення витрат на паливно-мастильні матеріали. Використання сучасних методів управління запасами допомагає мінімізувати непродуктивні витрати, запобігати дефіциту або надлишковим залишкам продукції. Автоматизація логістичних процесів дозволяє значно знизити вплив людського фактора, прискорити облік і контроль товарних потоків, покращити взаємодію між постачальниками, перевізниками та кінцевими споживачами [1].

Інноваційний розвиток виступає потужним засобом забезпечення стратегічних переваг підприємства, адже саме через нього організації можуть підтримувати свою конкурентоспроможність в умовах стрімких змін ринкового середовища. Важливо не лише приймати рішення про впровадження інновацій, але й ретельно обирати напрями, інструменти та методи їх реалізації. Системний аналіз дозволяє глибше усвідомити взаємозв'язок між різними структурними одиницями підприємства, що в свою чергу сприяє розробці практичних пропозицій з удосконалення управління інноваційним розвитком. Інноваційною моделлю розвитку підприємства передбачається всебічне інтегрування інновацій в тому числі і в логістичні процеси підприємства [3; 4].

Технології GPS-моніторингу транспорту дозволяють оптимізувати маршрути, скорочуючи час доставки та витрати на пальне. Це особливо важливо для

аграрного сектору, де своєчасна доставка продукції безпосередньо впливає на її якість та збереження. Автоматизовані складські системи сприяють ефективному використанню простору, прискоренню процесів обліку та зниженню втрат через неправильне зберігання продукції. Використання сучасних інформаційних систем для прогнозування попиту дозволяє підприємствам оптимально планувати відповідні виробничі процеси, запобігаючи перевиробництву та зниженню рентабельності.

Впровадження конкурентних стратегій логістичного управління сприяє тривалій взаємодії між усіма учасниками логістичного процесу, включаючи постачальників, виробників, дистриб'юторів і кінцевих споживачів. Сучасні цифрові платформи управління ланцюгами постачання дозволяють аграрним підприємствам більш точно прогнозувати попит, що сприяє ефективному розподілу ресурсів та підвищенню рівня обслуговування клієнтів. Використання CRM-систем та ERP-рішень дозволяє інтегрувати всі бізнес-процеси, підвищити прозорість операцій та забезпечити ефективний контроль за витратами на логістику. Завдяки комплексному підходу до управління логістикою, підприємства можуть створювати гнучкі системи постачання, які швидко адаптуються до змін ринку та забезпечують стійкий розвиток господарської діяльності [2].

Таким чином, комплексний підхід до управління логістикою в аграрному секторі дозволяє не лише оптимізувати виробничо-господарські процеси, а й значно підвищити ефективність діяльності підприємств, що є важливим фактором їхньої конкурентоспроможності в умовах глобалізації та динамічного розвитку аграрного ринку.

Список використаних джерел:

1. Макаренко Н.О. Оптимізація управління логістичними процесами в аграрних підприємствах на основі впровадження новітніх інформаційних технологій. *Вісник Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Сер. Економічні науки*. 2020. Вип. 4. С. 143–150.
2. Цимбалістова О., Черніхова О. Роль і значення інформаційних технологій у впровадженні логістичної методики управління. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-117>.
3. Гринько Т.В., Максимчук О.С. Інноваційний розвиток як складова економічної безпеки сучасного підприємства. Сучасні трансформації організаційно-економічного механізму менеджменту та логістики суб'єктів підприємництва в системі економічної безпеки України: Колективна монографія / за заг. ред. Т.В. Гринько. Дніпро: Біла К.О., 2017. С. 247–271.

4. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Алещенко В.І. Стратегічне управління як елемент організаційно-економічного механізму забезпечення економічної стійкості підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 30–34. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.12.30>.